

**Міністерство регіонального розвитку, будівництва
та житлово-комунального господарства України**

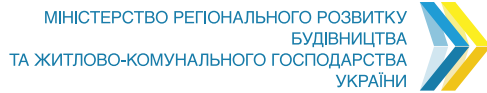
Рада Європи

**Збірка практик –
переможців конкурсу**

**«КРАЩІ ПРАКТИКИ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ»
2015 року**

Київ – 2016

УДК 352(477)“2015”(082)
ББК 67.9(4Укр)401я43
А16

Видання підготовлене Програмою Ради Європи «Децентралізація і територіальна консолідація в Україні» на запит Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України в рамках реалізації конкурсу «Кращі практики місцевого самоврядування».

Ця інформація є вільною для копіювання, перевидання та поширення по всій території України всіма способами, якщо вони здійснюються безоплатно для кінцевого споживача і якщо при копіюванні, перевиданні та поширенні є обов'язкове посилання на автора та суб'єкта майнового права на цю інформацію.

Абрам'юк І.С., Юрченко М.М., Яровенко Н.П.

А16 Збірка практик – переможців конкурсу «Кращі практики місцевого самоврядування» 2015 року / [І. С. Абрам'юк, М. М. Юрченко, Н. П. Яровенко] ; М-во регіон. розвитку, буд-ва та житл.-комун. госп-ва України, Рада Європи. — Київ : К.І.С., 2016. — 64 с.

ISBN 978-617-684-152-4

У збірці наведено описи кращих практик органів місцевого самоврядування – переможців четвертого (четвертого) конкурсу «Кращі практики місцевого самоврядування», який з 2014 року проводиться під егідою Мінрегіону. Конкурс базується на методології Ради Європи.

Збірку рекомендовано для фахівців сфери місцевого самоврядування і державного управління, експертів, науково-педагогічних працівників і всіх, хто цікавиться питаннями розвитку місцевого самоврядування.

ISBN 978-617-684-152-4

© Рада Європи, 2016
© Міністерство регіонального розвитку,
будівництва та житлово-комунального
господарства України, 2016

ЗМІСТ

Вступ	5

ТЕМА І. СПІВРОБІТНИЦТВО ГРОМАД: ПРАКТИЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ І ВИГОДИ

КРАЩІ ПРАКТИКИ РАЙОНІВ

Співробітництво громад району з метою створення спільного комунального підприємства «Шляхрембуд». Віньковецька районна рада Хмельницької області	11

КРАЩІ ПРАКТИКИ МІСТ

Реконструкція дитячого садка спільними зусиллями трьох громад. Семенівська міська рада Чернігівської області	14

КРАЩІ ПРАКТИКИ СІЛ ТА СЕЛИЩ

Співробітництво громад в організації місцевої пожежної охорони. Новоборівська селищна рада Володарсько-Волинського району Житомирської області	17
Реалізація проектів транскордонного співробітництва на території сільської ради у співпраці з польськими партнерами. Хоробрівська сільська рада Сокальського району Львівської області	19

ТЕМА ІІ. ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ

КРАЩІ ПРАКТИКИ МІСТ

Впровадження заходів та проходження міжнародного аудиту в рамках реалізації компонента «Європейська енергетична відзнака». Вінницька міська рада	23
Міська програма відшкодування відсоткових ставок за кредитами на реалізацію енергоефективної модернізації житлових будинків. Луцька міська рада	27
Щоденний моніторинг споживання енергоресурсів забезпечує їх ефективне використання. Львівська міська рада	29
Проект «Енергія в школах Новограда-Волинського». Новоград-Волинська міська рада Житомирської області	31

КРАЩІ ПРАКТИКИ СІЛ ТА СЕЛИЩ

Енергозберігаючі заходи у дитячому садочку «Сонечко». Томашпільська селищна рада Томашпільського району Вінницької області.	33
Інноваційні енергоефективні заходи в загальноосвітній школі. Боблівська сільська рада Турійського району Волинської області.	35
Модернізація системи теплопостачання дитячого садка із встановленням котлів на біомасі. Лошкарівська сільська рада Нікопольського району Дніпропетровської області.	37

ТЕМА III. СТИМУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ АКТИВНОСТІ, СТВОРЕННЯ РОБОЧИХ МІСЦЬ

КРАЩІ ПРАКТИКИ РАЙОНІВ

Організаційне та економічне стимулювання розвитку інфраструктури «зеленого» і краєзнавчого туризму в районі. Турійська районна рада Волинської області.	41

КРАЩІ ПРАКТИКИ МІСТ

Startup Depot – перший бізнес-інкубатор для IT-проектів. Львівська міська рада	44
Електронні сервіси та мобільні додатки як чинник підвищення економічної активності в місті. Івано-Франківська міська рада	46
Створення міського Центру підтримки бізнесу, інвестицій та інновацій. Нікопольська міська рада Дніпропетровської області.	49
Партнерство заради розвитку економіки. Тростянецька міська рада Сумської області	52

КРАЩІ ПРАКТИКИ СІЛ ТА СЕЛИЩ

Створення сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу по збору та охолодженню молока. Жовтнева сільська рада Токмацького району Запорізької області.	55
Громадські роботи як один із способів вирішення проблеми безробіття сільського населення. Вирішальненська сільська рада Лохвицького району Полтавської області ...	58
Стратегія села на вирощування ягід – шлях до інвестицій та зайнятості. Снітківська сільська рада Мурованокуріловецького району Вінницької області	60

ВСТУП

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України

Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020», ухвалена Указом Президента України, визначає напрям руху держави до європейських стандартів життя, і серед її першочергових реформ – децентралізація, що передбачає відхід від централізованої моделі управління в державі, забезпечення спроможності місцевого самоврядування та побудову ефективної системи територіальної організації влади в Україні.

З часу затвердження Кабінетом Міністрів України у квітні 2014 року Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні (Концепція) Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України наполегливо працює в напрямі реалізації її мети: створення безпечного та комфортного життєвого середовища для громадян, надання їм високоякісних та доступних публічних послуг, задоволення їхніх інтересів у всіх сферах життєдіяльності.

Можна без сумніву стверджувати, що 2015 рік був плідним у напрямі децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування.

Затверджено Державну стратегію регіонального розвитку на період до 2020 року, ухвалено закони України «Про засади державної регіональної політики», «Про ратифікацію Додаткового протоколу до Європейської хартії місцевого самоврядування про право участі у справах органу місцевого самоврядування».

Створено законодавче підґрунтя для співробітництва та об'єднання територіальних громад: закони України «Про співробітництво територіальних громад», «Про добровільне об'єднання територіальних громад».

Внесено зміни до деяких законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень у сфері архітектурно-будівельного контролю та удосконалення містобудівного законодавства.

Прийнято закони щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг через Центри надання адміністративних послуг (ЦНАП). Наразі ведеться робота по створенню в об'єднаних територіальних громадах ЦНАПів за власні кошти, кошти субвенції, Державного фонду регіонального розвитку, міжнародної технічної допомоги.

Ухвалено важливі рішення в напрямі бюджетної та податкової децентралізації. Змінами до Бюджетного кодексу України врегульовано питання формування бюджетів об'єднаних територіальних громад, які, у разі об'єднання згідно із законом та перспективним планом, матимуть такі ж повноваження, як міста обласного значення, та прямі міжбюджетні відносини з державним бюджетом, що значно підвищить їхню фінансову основу.

Мінрегіон як головний центральний орган виконавчої влади з проведення реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади сприяє, відповідно до Плану заходів щодо реалізації Концепції, роботі міністерств та інших заінтересованих центральних і місцевих органів виконавчої влади, залучених до реформування, зокрема, системи освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та приведення їх у відповідність до основних положень Концепції, затвердження в установленому порядку державних стандартів якості адміністративних, соціальних та інших послуг, що надаються населенню у цих сферах.

Для подальшого успішного впровадження реформи визначено такі основні завдання:

- підтримка процесу внесення змін до Конституції України з метою утворення виконавчих органів обласних та районних рад, реорганізації місцевих державних адміністрацій в органи префектурного типу, чіткого визначення адміністративно-територіальної одиниці – громади і закріплення низки інших

Адміністративна будівля
Мінрегіону України
(м. Київ, Україна)

гарантій для розвитку місцевого самоврядування;

- розроблення законодавчого пакету з питань децентралізації, що витікають із змін до Конституції («Про засади вирішення питань адміністративно-територіального устрою України», «Про місцеве самоврядування в Україні» (нова редакція), «Про префектів»), а також законопроектів різногалузевого спрямування: про земельні відносини, міжбюджетні відносини, місцеві податки і збори, адміністративні послуги, соціальні стандарти та нормативи у сферах освіти і охорони здоров'я, містобудування, житлово-комунального господарства, про муніципальну варту, службу в органах місцевого самоврядування.

Зазначені успіхи стали можливими завдяки злагодженій роботі вітчизняних фахівців, міжнародних експертів, і безперечно, за підтримки громадянського суспільства, а також експертної, консультативної, донорської допомоги в рамках міжнародних проектів та програм.

Так, саме за підтримки Програми Ради Європи «Децентралізація і територіальна консолідація в Україні» започатковано Конкурс «Кращих практик місцевого самоврядування» (далі – Конкурс), організатором якого із 2014 року є Мінрегіон.

За два роки фіналістами цього Конкурсу стали 56 органів місцевого самоврядування усіх рівнів, представники яких отримали відзнаки Мінрегіону та Ради Європи, а також можливість ознайомитись із досвідом розвитку місцевого самоврядування Республіки Болгарія (2015 р.) та Республіки Польща (2016 р.). Також стало доброю традицією видавати щорічну збірку практик-переможців, однією із яких є і це видання.

Відрадно, що Планом дій Програми РЄ «Децентралізація і територіальна консолідація в Україні на 2016 рік» передбачено підтримку Конкурсу в цьому році.

Мінрегіон і надалі шукатиме та популяризуватиме кращі практики місцевого самоврядування, оскільки успішний досвід громад, впроваджений на теренах нашої держави, є своєрідною дорожньою картою для інших органів місцевого самоврядування в пошуку шляхів і засобів використання внутрішніх ресурсів, які є першоосновою для успішного пошуку інвесторів, а відтак – для створення перспектив подальшого розвитку територіальних громад.

Враховавши попередній досвід організації та проведення Конкурсу, перші результати реформи місцевого самоврядування, Мінрегіон вніс зміни до Положення про Конкурс, зокрема, удосконалив критерії оцінювання практик, додав номінацію «Сільські, селищні, міські ради об'єднаних територіальних громад» (у 2015 та до жовтня 2016 року добровільно об'єдналися 184 громади).

Не секрет, що успіх територіальної громади залежить від її лідера – голови місцевої ради, від довіри до нього виборців і, безперечно, від особистого вкладу у спільну справу кожного з них. Дев'яносто відсотків фіналістів 2015 року на виборах у жовтні минулого року знову обрано головами місцевих рад. А це високий показник оцінки їхньої роботи на благо громад, а значить і на благо держави. Саме з таким кадровим потенціалом, який усвідомлює місце і роль довіреної йому громади на шляху реформ, ми зможемо підготувати і реалізувати наступну стратегію розвитку «Україна – 2030» і побудувати ефективне, правове та наділене довірою людей місцеве самоврядування.

Рада Європи

Конкурс «Кращі практики місцевого самоврядування» в Україні вже став традиційним: про це можна говорити з упевненістю, адже у цій збірці – опис практик-переможців вже четвертого за ліком Конкурсу.

Впродовж чотирьох років Рада Європи у тісній співпраці з Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України та низкою інших партнерів наполегливо працювала над тим, щоб європейські підходи до відбору кращих практик місцевого самоврядування прижилися в Україні і дали належний результат. Приємно відзначити, що так і відбулось: Міністерство, ставши основним організатором заходу у 2014 році, продовжує максимально відкрито й ефективно співпрацювати з міжнародними, національними партнерами та експертним середовищем. Це робить Конкурс більш популярним і авторитетним.

Загалом, запровадження методології конкурсу кращих практик, розробленої Центром експертизи реформ місцевого самоврядування Генерального директорату з питань демократії Ради Європи, є, безумовно, корисною для розвитку та модернізації будь-якої країни. Разом з іншими інструментами, реалізації яких сприяє Рада Європи, що використовуються у 47 державах-членах, Конкурс допомагає розбудові Європи на принципах демократії і децентралізації влади.

Рада Європи вітає зусилля української влади щодо реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади і продовжує діяти в рамках Плану дій для України на 2015–2017 роки з метою підтримки України у виконанні її статутних і специфічних зобов'язань як держави-члена Організації та вирішенні фундаментальних питань у сфері захисту прав людини, верховенства права та розвитку демократії.

Можна стверджувати, що Україна досягла суттєвого прогресу в сфері реформування місцевого самоврядування, зокрема вже є обнадійливий поступ

в процесі об'єднання територіальних громад. Перші позитивні успіхи розпочатих реформ неодмінно заслуговують на аналіз і вивчення, а кращі з них – на популяризацію та поширення. Чим відомішим буде позитивний досвід діяльності місцевих влад в умовах змін, тим більше буде гарантій незворотності й успішності реформ.

Конкурс «Кращі практики місцевого самоврядування» саме і покликаний сприяти реформам, оскільки за рахунок правильного вибору найактуальніших тематик дозволяє знаходити історії успіху в найважливіших для реформи сферах.

Виявляючи, стимулюючи та поширюючи кращі місцеві ініціативи та практики, Конкурс сприяє формуванню спроможної, сучасної та сталої системи місцевого самоврядування в Україні.

Переможці та призери Конкурсу 2015 року, як і переможці минулорічних конкурсів, окрім дипломів і відзнак отримують додаткові переваги.

Нещодавно за сприяння Ради Європи вони взяли участь у тижневій навчально-ознайомчій поїздки до Польщі, в рамках якої побували на 2-му Європейському конгресі місцевого самоврядування в Кракові та відвідали успішні польські муніципалітети.

Фіналісти Конкурсу 2015 року стали учасниками семінарів з обміну досвідом, які відбулися на базі практик-переможців, і кількість таких семінарів цього року збільшено до трьох: окремий семінар за кожною із трьох тематик Конкурсу.

Конкурс міцніє, розвивається, стає все більш цікавим, популярним та авторитетним – і це дуже позитивна тенденція, яка додає наснаги й впевненості як його організаторам, так і учасникам.

Україні сьогодні як ніколи потрібен успіх, потрібні перемоги. А успіх держави серед іншого залежить від локальних історій успіху.

Ініціативні та дієві команди в областях, районах, містах, селищах і селах України творять майбутнє територій та громад і цим роблять важливий внесок у розвиток держави.

*Адміністративна будівля
Ради Європи «Палац Європи»
(м. Страсбург, Франція)*

Рада Європи і надалі надаватиме всебічного сприяння українським реформам задля створення сильної та ефективної системи місцевого самоврядування, вдосконалення законодавчої бази

місцевої демократії в Україні, зміцнення правових та фінансових засад місцевого самоврядування та децентралізації влади відповідно до європейських стандартів.

Тема І.

СПІВРОБІТНИЦТВО ГРОМАД: ПРАКТИЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ І ВИГОДИ

КРАЩІ ПРАКТИКИ РАЙОНІВ

Співробітництво громад району з метою створення спільного комунального підприємства «Шляхрембуд». Віньковецька районна рада Хмельницької області

На практиці застосовано норми Закону України «Про співробітництво територіальних громад» для створення місцевими громадами спільного комунального дорожнього підприємства.

ПЕРЕДУМОВИ

У Віньковецькому районі в 2014 році було ліквідовано райавтодор, внаслідок чого виникли суттєві проблеми із ремонтом та утриманням доріг місцевого значення. Громади районного центру та навколишніх сіл у пошуках шляхів вирішення цієї проблеми ініціювали створення комунального підприємства «Шляхрембуд», скориставшись новими можливостями для співпраці, що їх відкриває Закон України «Про співробітництво територіальних громад».

Передбачалося після завершення процедури створення згаданого підприємства реалізувати інвестиційний проект: залучити додаткові фінансові ресурси для його функціонування, придбати дорожньо-ремонтну спецтехніку.

ПРАКТИКА

Проект створення спільного комунального підприємства (СКП) «Шляхрембуд» із застосуванням норм Закону України «Про співробітництво територіальних громад» став першим і поки єдиним в Україні подібним проектом.

5 грудня 2014 року вісім суб'єктів співробітництва територіальних громад (1 селищна та 7 сільських рад), виконавши до цього усі необхідні процедури, передбачені згаданим Законом, підписали

Договір про співробітництво територіальних громад щодо створення спільного комунального підприємства.

Договір підписали Віньковецька, Великоолександрівська, Карачівецька, Майдано-Олександрівська, Охрімовецька, Петрашівська, Покутинська, Яснозірська сільські ради.

Віньковецька районна рада ініціювала проект та здійснила координацію процесу досягнення згоди між суб'єктами співробітництва. Також фахівцями районної ради розроблено пакет документів, необхідних для реалізації проекту.

До підписання Договору, відповідно до розробленого районною радою Плану, було здійснено такі заходи:

- 1 жовтня 2014 року депутати селищної ради виступили із письмовою Пропозицією про ініціювання співробітництва територіальних громад Віньковецького району в рамках Закону України «Про співробітництво територіальних громад». Пропозицію було підтримано виконкомом селищної ради (ухвалено рішення щодо відповідності інтересам та потребам територіальної громади Віньковецької селищної ради пропозиції щодо ініціювання співробітництва) та оголошено на сесії селищної ради (ухвалено рішення про на-

Засідання комісії з питань підготовки проекту договору про співробітництво територіальних громад

дання згоди на організацію співробітництва щодо утворення спільного комунального підприємства);

- *Вінковоцька селищна рада надіслала сільським радам району листи із пропозицією щодо початку переговорів з організації співробітництва;*
- *сільські ради на сесіях погодили початок переговорів з організації співробітництва, затвердили Положення про громадські обговорення та рішення про відповідність інтересам і потребам територіальної громади пропозиції щодо співробітництва;*
- *сільські ради забезпечили проведення громадських обговорень пропозиції щодо початку переговорів з організації співробітництва;*
- *сільські ради ухвалили рішення про надання згоди на організацію співробітництва і делегували представників до складу комісії з питань підготовки проекту договору;*
- *комісія, сформована із делегованих представників, розробила проект договору, який був винесений на громадське обговорення;*
- *підтриманий на громадських обговореннях проект договору був схвалений на сесіях сільських та селищної рад;*
- *підписанню Договору про співробітництво передувало розроблення районною радою установчих документів (Статуту спільного комунального підприємства).*

12 грудня 2014 року спільним розпорядженням суб'єктів співробітництва затверджено Статут підприємства та призначено керівника.

15 грудня 2014 року здійснено державну реєстрацію СКП «Шляхрембуд», внесено відповідний запис до державного реєстру суб'єктів підприємницької діяльності за № 650989.

Протягом березня-травня 2015 року суб'єктами співробітництва було ухвалено Програму «Співробітництво територіальних громад як інструмент реалізації конституційних прав» та визначено обсяги співфінансування інвестиційного проекту.

Етапи процесу створення СКП «Шляхрембуд» висвітлювалися у районній газеті «Сільські новини» та на сайті Вінковоцької районної ради.

Інвестиційний проект «Створення умов для функціонування спільного комунального підприємства «Шляхрембуд» Вінковоцького району Хмельницької області як однієї із форм співробітництва територіальних громад» двічі подавався на розгляд регіональної комісії з оцінки та забезпечення проведення попереднього конкурсного відбору інвестиційних програм та проектів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку¹. На жаль, він не був підтриманий комісією, а відтак практика залишилася «на папері».

РЕЗУЛЬТАТИ

Ініціатива щодо співробітництва громад з метою утворення спільного комунального підприємства для ремонту та експлуатації доріг є корисною

¹ Проект на сайті Державного фонду регіонального розвитку: <http://dfrr.minregion.gov.ua/Project-annotation?PROJT=1766>

і важливою для впровадження більшістю територіальних громад, особливо з огляду на тенденції реформування системи утримання доріг загального і місцевого значення, внаслідок чого має відбутися передача доріг загального користування у комунальну власність. Процедури, реалізовані в громадах у рамках практики, та рішення, ухвалені з метою утворення спільного підприємства, можуть бути використані іншими громадами.

На жаль, співробітництво територіальних громад не отримує належної уваги з боку держави. Це примушує сумніватися у практичній ефектив-

ності норм відповідного закону. Ідея співробітництва між громадами наразі не витримує конкуренції з ідеєю об'єднання територіальних громад, а відтак почасти ігнорується обласними адміністраціями та не береться до уваги регіональними комісіями з відбору проектів на фінансування з Державного фонду регіонального розвитку.

Однак є сподівання, що цей інвестиційний проект, заснований на практиці, в якій повною мірою реалізовано ідею співробітництва громад, все ж отримає підтримку з боку держави або з боку міжнародних фінансових інституцій.

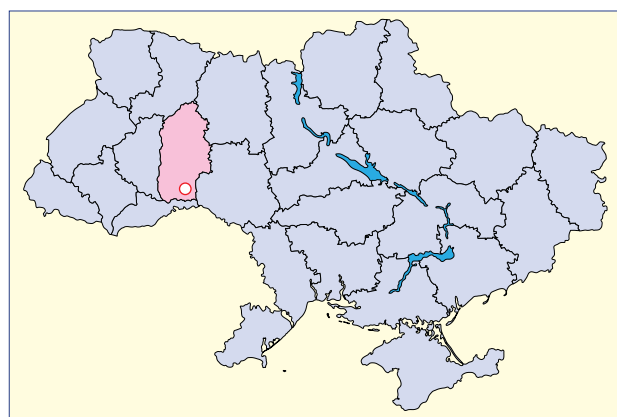
ДОВІДКОВО

Бюджет інвестиційного проекту (обсяги та джерела фінансування, партнерство, співфінансування, внесок громади тощо)

Обсяг співфінансування проекту з місцевого бюджету, тис. грн.	1-й рік	2-й рік	3-й рік	Разом
	500	500	500	1 500
Очікуваний обсяг фінансування проекту з Державного фонду регіонального розвитку (далі – ДФРР), тис. грн.	4 500	4 500	4 500	13 500

Очікувані результати інвестиційного проекту (якісні зміни, кількісні показники)

Показники успішності проекту	Значення показників станом на початок проекту	Значення показників станом на завершення бюджетного року						Джерела інформації про показники
		1-й рік проекту	2-й рік проекту	3-й рік проекту	1-й рік після проекту	2-й рік після проекту	3-й рік після проекту	
Кількість робочих місць (одиниць)	1	4	7	11	11	15	16	СКП «Шляхрембуд»
Протяжність поремонтованих доріг (км)	0	10	50	35	35	80	80	СКП «Шляхрембуд»

КОНТАКТИ

Автор практики:

ТРОЯН Алла Петрівна,

начальник відділу з питань спільної власності територіальних громад виконавчого апарату Віньковецької районної ради Хмельницької області
тел. +380 3846 22 3 85
моб. +380 98 715 57 85
e-mail: troyan1976@ukr.net

Орган місцевого самоврядування:

Віньковецька районна рада
вул. Соборної України, 15, смт Віньківці,
Хмельницька область, 32500, Україна
тел. +380 3846 21 585
e-mail: vn_rada@ukr.net

КРАЩІ ПРАКТИКИ МІСТ

Реконструкція дитячого садка спільними зусиллями трьох громад. Семенівська міська рада Чернігівської області

Три територіальні громади – міська Семенівська та сільські Карповицька і Жовтнева – об'єднали зусилля для проведення реконструкції дитячого садка «Сонечко» в Семенівці, який 30 років працював без ремонту. Модернізований дошкільний заклад тепер відвідують не лише міські дошкільнята, а також діти з сіл Карповичі та Жовтнєве, яких підвозять шкільні автобуси.

ПЕРЕДУМОВИ

У серпні 2014 року Семенівська міська рада за пропозицією Чернігівської обласної ради подала на конкурс для участі у Всеукраїнському пілотному проекті співпраці територіальних громад проект з реконструкції дитячого садка. До заявки було додано проектно-кошторисну документацію, розроблену у 2009–2014 роках за кошти міського бюджету та ДП «Чернігівводземпроект».

У грудні 2014 року обласна комісія відібрала для реалізації Проект «Добровільна співпраця громад Семенівської міської ради, Карповицької та Жовтнєвої сільських рад з реконструкції дитячого садка «Сонечко» в місті Семенівка для спільної користі – виховання дітей дошкільного віку з Семенівки, Карповичів та Жовтнєвого».

Всеукраїнський пілотний проект співробітництва територіальних громад підтримали Проект ЄС та ПРООН «Місцевий розвиток орієнтований на громаду-3», Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Державний фонд регіонального розвитку.

ПРАКТИКА

Для реалізації проекту Семенівська міська рада ініціювала укладання Договору про співробітництво з Карповицькою та Жовтнєвою сільськими радами. 23 грудня 2014 року Семенівська місь-

ка рада ухвалила рішення «Про надання згоди на участь Семенівської міської ради у спеціальному пілотному проекті ЄС/ПРООН МРГ-3, який буде реалізовуватися у 2015–2016 роках в Семенівському районі Чернігівської області». Подібні рішення також ухвалили Карповицька сільська рада – 25 грудня 2014 року та Жовтнева сільська рада – 5 лютого 2015 року.

У цей період було проведено низку громадських слухань щодо майбутньої співпраці. Реконструкцію дитсадка обговорювали у Семенівці, Карповичах і Жовтнєвому за участі батьків дошкільнят, місцевих депутатів, активістів. Технічні аспекти розглядалися на виробничих нарадах. Для інформування громад матеріали зустрічей, тексти рішень, плани та наміри публікувалися у районній газеті «Життя Семенівщини» і на сайті Семенівської міської ради.

У грудні 2014 року Семенівська районна державна адміністрація та Семенівська районна рада уклали угоду з Проектом ЄС/ПРООН МРГ-3 про сприяння в реалізації пілотного проекту зі співробітництва громад, який мав бути реалізованим на території Семенівського району.

Договір про співробітництво територіальних громад Семенівки, Карповичів та Жовтнєвого був урочисто підписаний 9 квітня 2015 року. Громади домовилися об'єднати зусилля у рамках спільного пілотного проекту ЄС/ПРООН МРГ-3, Мінрегіону та

ДНЗ № 6 «Сонечко»

ДФРР з реконструкції ДНЗ № 6 «Сонечко» у Семенівці, з тим, щоб потім його змогли відвідувати також діти з Карповичів та Жовтневого.

Оскільки за умовами Проекту ЄС/ПРООН МРГ-3 громада має внести 5% коштів на його реалізацію, у Семенівці було створено ГО «Садочок «Сонечко», яку на громадських засадах очолила завідувачка закладу. Після реєстрації Статуту та відкриття банківського рахунку розпочалася робота зі збору коштів.

Безпосередньо ремонтні роботи на будівлі ДНЗ виконувалися в рамках двох проектів:

1. «Реконструкція дитсадка «Сонечко». Заміна вікон – за участю ЄС/ПРООН на засадах співфінансування: 75% – кошти ЄС/ПРООН; 5% – кошти, зібрані громадами Семенівки, Карповичів та Жовтневого, 20% – кошти Семенівської міської ради. Визначена за тендером підрядна організація замінила старі вікна основної будівлі на сучасні енергозберігаючі склопакети та виконала обшивку декоративних елементів покрівлі металевим профілем (вартість 904,600 тис. грн).
2. «Реконструкція дитсадка «Сонечко» – за кошти Державного фонду регіонального розвитку (4,3 млн грн) та Семенівської міської ради (437,17 тис. грн). Управління капітального будівництва Чернігівської ОДА було обрано розпорядником коштів ДФРР та Семенівської міської ради відповідно до здійснення тендерних процедур.

3. Реконструкція дитсадка «Сонечко» тривала з 1 листопада 2015 року до 1 квітня 2016 року. За цей час було реалізовано обидва проекти, в рамках яких виконано значний обсяг робіт.

В основній двоповерховій будівлі дитсадка загальною площею 2,4 тис. м²:

- модернізовано внутрішньобудинкову систему опалення: замінено труби у підвалі, встановлено 150 сучасних батарей з терморегуляторами, облаштовано «теплу підлогу» у приміщеннях груп на першому поверсі;
- встановлено 120 склопакетів, 11 зовнішніх металевих та скляних дверей та 10 внутрішніх дерев'яних;
- зовнішні стіни утеплено мінватою та облицьовано металосайдингом;
- відремонтовано декоративні елементи даху.

Виконано реконструкцію аварійної частини будівлі площею 1 тис. м², де розташований спортзал:

- зовнішні стіни утеплено фасадною теплоплиткою «Батід»;
- влаштовано шатровий дах та вкрито метало-черепицею;
- змонтовано нові системи опалення водопостачання, каналізації, освітлення, вентиляції, оснащено санвузли;
- встановлено 14 склопакетів.

Обидві частини будівлі ДНЗ з'єднані переходом, який також відремонтовано.

ДНЗ № 6 «Сонечко»

Сімдесят працівників дитсадка «Сонечко» та батьки його вихованців взяли участь у завершенні внутрішнього оздоблення та прибиранні приміщень. Семенівська міська рада придбала фарбу, а народний депутат Євлахов А. подарував шпалери.

РЕЗУЛЬТАТИ

Реконструкція дитсадка «Сонечко» стала однією з головних подій у суспільному житті Семенівсько-го району за останній рік.

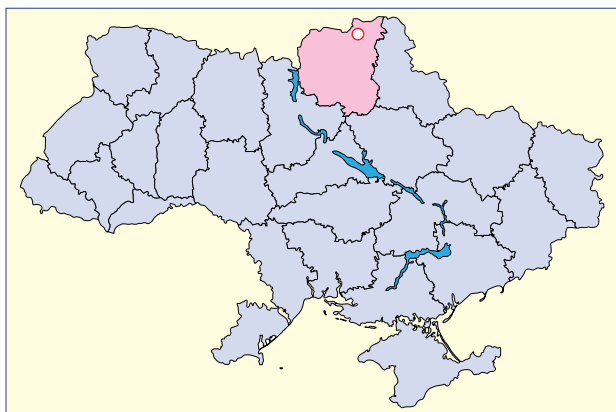
Дитячий садок був закритий на ремонт на 3,5 місяця. По мірі реалізації проекту заклад поступово почав працювати. А з 15 березня цього року відновили роботу усі 12 груп, у яких вихується 230 дітей.

Відповідно до Угоди між Семенівською міською радою та сільськими радами Карповичів і Жовтне-

вого, дитсадок «Сонечко» п'ять років буде приймати дітей не тільки з міста, а й з цих сіл. Отже, користь від реалізації проекту для всіх трьох громад очевидна.

В рамках реформи місцевого самоврядування Семенівський район має стати однією об'єднаною територіальною громадою, а місто Семенівка – її адміністративним центром і, відповідно, центром освітнього округу, куди шкільні автобуси підвозитимуть учнів до шкіл, а дошкільнят – до ДНЗ «Сонечко».

У цьому дитячому садку завдяки підтримці держави, ЄС та ПРООН, спільними зусиллями міської та сільських рад, районної та обласної влади, громад міста, сіл Карповичі та Жовтнєве створено всі належні умови для отримання високоякісної дошкільної освіти.

КОНТАКТИ

Автор практики:

БИЧКОВ Олександр Федорович,
Семенівський міський голова
тел. +380 4659 2 13 76
моб. +380 68 236 97 83
e-mail: semenivkacity@ukr.net

Орган місцевого самоврядування:

Семенівська міська рада
вул. Червона Площа, 6, м. Семенівка,
Чернігівська область, 15400, Україна
тел. +380 4659 2 13 76, +380 4659 2 11 97,
+380 4659 2 13 76
e-mail: semenivkacity@ukr.net,
semmiskrada@cg.ukrtel.net

КРАЩІ ПРАКТИКИ СІЛ ТА СЕЛИЩ

Співробітництво громад в організації місцевої пожежної охорони.

Новоборівська селищна рада Володарсько-Волинського району Житомирської області

У 2013–2015 роках, тобто ще до появи Закону України «Про співробітництво громад», Новоборівською селищною радою на підставі норм чинного законодавства було укладено та реалізовано угоди з шістьма суміжними сільськими радами на спільне утримання місцевої пожежної охорони.

ПЕРЕДУМОВИ

Місцева пожежна охорона (МПО) смт Нова Борова працює з 2010 року.

У 2010–2012 роках фінансування МПО проводилося із Новоборівського селищного бюджету, а фактично пожежна охорона обслуговувала також території суміжних сільських рад. Відтак виникла потреба в рамках чинного законодавства знайти механізм спільного фінансування МПО для забезпечення протипожежного захисту громад селища та суміжних сіл.

ПРАКТИКА

Новоборівська селищна рада у 2013, 2014 та 2015 роках уклала договори на спільне фінансування для утримання МПО з шістьма суміжними сільськими радами (Небізькою, Топорищанською, Фасівською, Добринською, Кропивнянською, Ягодинською).

Договори було укладено на підставі статей 140, 143 Конституції України, статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування» та відповідно до норм Бюджетного кодексу України. Згідно зі статтями 92, 104, 106 Бюджетного кодексу України органи місцевого самоврядування мають право об'єднуватися або укладати угоди з метою прове-

дення спільних програм, реалізації спільних проєктів на договірних засадах у рамках виконання власних повноважень.

Довідка про МПО:

У штаті МПО 9 осіб, чергування – цілодобове. Технічне оснащення: пожежний автомобіль, аварійно-рятувальний автомобіль УАЗ, електричний генератор, прожектори, бензопила, болгарка, перфоратор, бензокосарка. Крім телефонного зв'язку МПО має свій позивний, а в пожежному та аварійному автомобілях є стаціонарні та чотири переносні радіостанції, що дозволяє тримати зв'язок з диспетчерськими службами МНС міст Житомира та Коростеня. Таке оснащення МПО дає змогу не лише охороняти населення від пожеж, а й проводити аварійно-рятувальні заходи.

Очолює команду пожежників Олег Журавський – умілий керівник і добрий господарник. Команда постійно підтримує територію МПО в ідеальному порядку та власноруч побудувала котельню, душову, альтанку для відпочинку.

Зона обслуговування Новоборівської МПО зараз поширюється на 31 населений пункт, у яких проживає 12,5 тис. осіб. Відстань до найвіддаленішого села – 16 км.

Раз на рік Новоборівська МПО разом із Іршанською ДПЧ-28 проводить заходи з відпрацювання

Отримання від «Житомиробленерго» благодійної допомоги для укомплектування пожежного автомобіля

екстремальних ситуацій на базі різних соціальних закладів, зокрема будинку для людей похилого віку та дитячого будинку-інтернату.

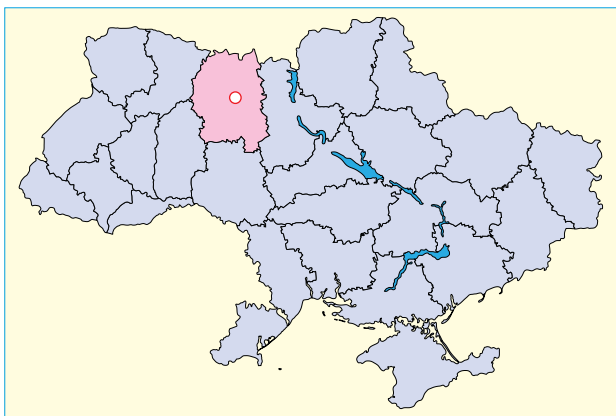
Добре розуміючи, що пожежу легше попередити, ніж погасити, працівники МПО проводять просвітницьку роботу в рамках навчального курсу «Безпека життєдіяльності». Частими гостями МПО є вихованці місцевих дитсадків, гімназії, ліцею.

За 2,5 роки спільної роботи селищної та 6 сільських рад загальний обсяг фінансування МПО склав майже 800 тис. грн, з яких кошти селищного бюджету – близько 600 тис. грн, а співфінансування із сільських бюджетів – 200 тис. грн.

РЕЗУЛЬТАТИ

Створення та діяльність місцевої пожежної охорони є яскравим прикладом практичної співпраці територіальних громад з життєво важливих для них питань.

Організовано цілодобове чергування МПО, узгоджено дії з державною пожежною частиною.

МПО отримала свій позивний та радіостанцію. Відновлені та підтримуються в належному технічному стані пожежний автомобіль і рятувальний автомобіль УАЗ, які в достатній кількості забезпечені паливно-мастильними матеріалами.

Завдяки створенню МПО суттєво зменшився час приїзду пожежної команди до місця пожежі, а це сприяє збереженню здоров'я і майна жителів територіальних громад.

Співробітництво громад по спільному утриманню місцевої пожежної охорони стало сприятливим підґрунтям для процесу добровільного об'єднання громад: у березні 2015 року на зборах громадян смт Нова Борова селищному голові було доручено ініціювати добровільне об'єднання громад з центром у селищі Нова Борова. Сільським радам, з якими підписані договори про співробітництво, було надіслано запрошення до об'єднання в одну територіальну громаду. Чотири громади (Небізька, Фасівська, Кропивнянська, Ягодинська) надали згоду і, після проходження всіх передбачених законом процедур, у 2015 році було утворено Новоборівську об'єднану територіальну громаду та обрано її голову.

Описана практика – це реальний приклад того, як від співробітництва громад можна перейти до їх об'єднання.

КОНТАКТИ

Автор практики:

ЖУРАВСЬКИЙ Олег Юрійович,
начальник Новоборівської МПО
тел. +380 96 150 97 41
e-mail: selrada_novaborova@ukr.net

Контактна особа:

РУДЮК Григорій Лаврентійович,
Голова Новоборівської об'єднаної
територіальної громади
моб. +380 67 252 21 96

Орган місцевого самоврядування:

Новоборівська селищна рада
вул. Незалежності, 9а, смт Нова Борова,
Володарсько-Волинський район,
Житомирська область, 12114, Україна
тел./факс +380 4145 9 51 57
e-mail: selrada_novaborova@ukr.net

Реалізація проектів транскордонного співробітництва на території сільської ради у співпраці з польськими партнерами. Хоробрівська сільська рада Сокальського району Львівської області

На території сільської ради у співробітництві з партнерами з Польщі було успішно реалізовано відразу два проекти транскордонної співпраці, які дали позитивні результати для сільської громади: вирішено проблему збору твердих побутових відходів та проведено капітальний ремонт прикордонного відрізка дороги.

ПЕРЕДУМОВИ

На території сільської ради існувала проблема несанкціонованих смітників, відтак потрібно було знайти способи її розв'язання. Неякісний стан доріг негативно впливав на доступність регіону та не забезпечував належної якості життя для мешканців села. Програма транскордонної співпраці відкрила нові можливості для прикордонних українських громад, однак далеко не всі громади змогли ними скористатися, оскільки для участі у транскордонних проектах потрібно підвищувати фахову спроможність органів місцевого самоврядування.

ПРАКТИКА

Новизна практики полягала у залученні коштів Європейського Союзу для вирішення проблем Хоробрівської сільської ради: збору твердих побутових відходів та покращення стану доріг.

Представники польських ОМС запропонували Хоробрівській сільській раді взяти участь у Програмі транскордонного співробітництва «Польща – Білорусь – Україна 2007–2013».

Проекти були спрямовані на транскордонну протидію деградації навколишнього середовища: було розроблено Спільну Транскордонну Екологічну Програму охорони довкілля для розроблення загальних документів та рішень про захист довкілля, реалізацію спільних ініціатив у галузі управління відходами, придбання сучасного обладнання для оптимізації систем збору, зберігання і сортування відходів. Процес реалізації проектів був тривалим та напруженим, а інколи здавався навіть неможливим через останні події, що сталися в Україні.

З української сторони для реалізації проектів був призначений заступник координатора, який забезпечував необхідний контакт з партнерами та моніторинг реалізації проекту, допомагаючи у роз'ясненні норм українського законодавства та його відповідності європейському.

Довідково:

Реалізовано два проекти міжнародної технічної допомоги в рамках Програми транскордонного співробітництва «Польща – Білорусь – Україна 2007–2013», яка впроваджувалася за підтримки Європейського Союзу.

№ 1. «Покращення стану довкілля і якості життя мешканців прикордонних одиниць самоврядування Долгобичів і Хоробрів шляхом удосконалення систем накопичення, зберігання і сортування відходів». Проектна вартість проекту: загальний бюджет: 377 487,51 євро (з них 31 403,34 євро – бюджет для українського партнера); грант ЄС: 339 738,75 євро, (з них грант для України 28 763,01 євро); внесок партнерів: 37 748,76 євро (з них 2 640,33 євро від українського партнера).

№ 2. «Поліпшення доступності та якості прикордонної інфраструктури. Етап II – перебудова 2-ї ділянки повітової дороги № 3432 L Грубешів – Крилів – Долгобичів – державний кордон та ремонт дороги в Угринові». Загальна вартість проекту: загальний бюджет 4 087 323, 61 євро (з них 3 687 591, 24 євро для всіх партнерів, включаючи бюджет для України 53 725, 50 євро); внесок партнерів 408 732, 37 євро, гранта для України 48 352, 95 євро, внесок громади 5 372, 55 євро. Для реалізації проектів було підписано Угоду про партнерство між Хоробрівською сільською радою та гміною Долгобичів Республіки Польща (Проект №1) та Договір про співробітництво між Хоробрівською сільською радою, Сокальською районною

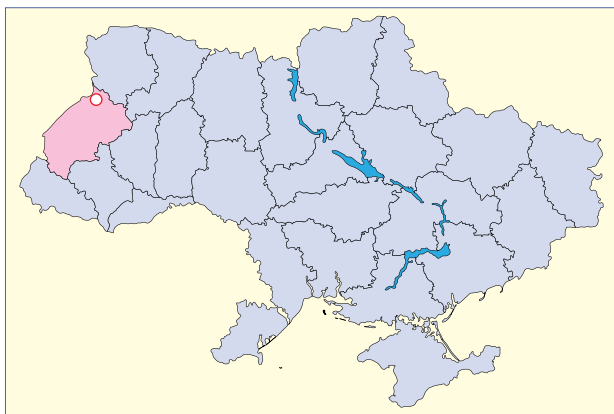

Гжегож Древнік — віт гміни Долгобичів; Людмила Буричка — заступник координатора проекту; Володимир Сава, Хоробрівський сільський голова — керівник проекту; члени робочої групи: Ольга Братковська — спеціаліст-бухгалтер, Надія Мельник — спеціаліст-землевпорядник, Любов Костюк — секретар Хоробрівської сільради; Станіслав Сташук — секретар гміни Долгобичів.

радою та Грубешівським повітом Республіки Польща, гміною Долгобичів Республіки Польща, гміною Мірче Республіки Польща (Проект №2).

РЕЗУЛЬТАТИ

Створено комунальне підприємство «Чисті терени» при Хоробрівській сільській раді, яке забезпечує обслуговування жителів Хоробрівської сільської ради. Придбано сучасне обладнання (вантажний автомобіль-сміттевоз, контейнери для збирання сміття) для вирішення проблеми побутових відходів. Спільно з польським партнером проведено екологічну кампанію. Це забезпечить покращення стану навколишнього середовища прикордонних територій, що особливо актуально у зв'язку із відкриттям у 2014 році митного автомобільного пункту пропуску ПП «Угринів – Долгобичів». Капітально відремонтовано 620 м дороги по вулиці Зеленій в селі Угринів – прокладено нову асфальтовану дорогу шириною 4,5 м з брукованим тротуаром.

Під час реалізації проектів проведено робочі зустрічі, навчальні візити до партнерів із Польщі з метою ознайомлення з функціонуванням польських органів місцевого самоврядування, що наразі є актуальним для процесів децентралізації, які відбуваються в Україні.

Досвід зарубіжних партнерів став прикладом для українських учасників та слугує практичним посібником для реалізації нових проектів у майбутньому.

Реалізовані проекти позитивно впливають на розвиток регіону, підвищують його привабливість, покращують якість життя мешканців, стимулюють до співробітництва між партнерами, сприяють подальшому обміну інформацією та досвідом.

КОНТАКТИ

Автор практики:

САВА Володимир Йосипович,
Хоробрівський сільський голова
тел. +380 3257 57 6 81
моб. +380 67 670 18 53
e-mail: horobrivrada@gmail.com

Орган місцевого самоврядування:

Хоробрівська сільська рада
вул. Шевченка, 50, с. Хоробрів, Сокальський район,
Львівська область, 80013, Україна
тел. +380 3257 5 76 81, +380 3257 5 76 24
e-mail: horobrivrada@gmail.com